

Spis treści

II Akty o charakterze nieustawodawczym

DECYZJE

- ★ Decyzja Komisji (UE) 2016/2394 z dnia 26 maja 2014 r. w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Węgry na rzecz ValDeal Innovációs Szolgálató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (sprawa SA.33186 (2012/C (ex 2011/NN)) (notyfikowana jako dokument nr C(2014) 3193)⁽¹⁾ 1

⁽¹⁾ Tekst mający znaczenie dla EOG

II

(Akty o charakterze nieustawodawczym)

DECYZJE

DECYZJA KOMISJI (UE) 2016/2394

z dnia 26 maja 2014 r.

w sprawie pomocy państwa wdrożonej przez Węgry na rzecz ValDeal Innovációs Szolgálató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (sprawa SA.33186 (2012/C (ex 2011/NN))

(notyfikowana jako dokument nr C(2014) 3193)

(Jedynie tekst w języku węgierskim jest autentyczny)

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

KOMISJA EUROPEJSKA,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 108 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając Porozumienie o Europejskim Obszarze Gospodarczym, w szczególności jego art. 62 ust. 1 lit. a),

po wezwaniu zainteresowanych stron do przedstawienia uwag ⁽¹⁾ zgodnie z przywołanymi artykułami i uwzględniając otrzymane odpowiedzi,

a także mając na uwadze, co następuje:

1. PROCEDURA

- (1) W dniu 12 sierpnia 2008 r. Komisja rozpoczęła monitorowanie węgierskiego programu pomocy „Wykorzystanie oraz stosowanie Funduszu na rzecz Badań Naukowych i Innowacji Technologicznych” HU 21/2004 (SA.15588 (MX 23/2008)) (zwanego dalej „programem pomocy”), który po przystąpieniu Węgier został uznany za istniejącą pomoc państwa ⁽²⁾. Monitorowanie dotyczyło pomocy państwa przyznanej w ramach wspomnianego programu w latach 2004–2006.
- (2) W celu przeprowadzenia gruntownej analizy ⁽³⁾ wybrano trzech beneficjentów, w tym przedsiębiorstwo ValDeal Innovációs Szolgálató Zártkörűen Működő Részvénytársaság (ValDeal Usługi Innowacyjne spółka z ograniczoną odpowiedzialnością) (zwane dalej „ValDeal”). We wszystkich trzech przypadkach wykryto nieprawidłowości.
- (3) Podczas procesu monitorowania jedno z monitorowanych przedsiębiorstw dobrowolnie spłaciło pomoc wraz z odsetkami. W związku z tym Komisja zaniechała postępowania w sprawie tego beneficjenta.

⁽¹⁾ Dz.U. C 40 z 12.2.2013, s. 53.

⁽²⁾ Decyzja Komisji C(2004) 3568/2 z dnia 20 września 2004 r. „Środki, które zostaną uznane za istniejącą pomoc w rozumieniu art. 88 ust. 1 Traktatu WE – Republika Węgierska”.

⁽³⁾ Węgry zostały poinformowane o wyborze trzech przedsiębiorstw w celu dokonania gruntownej analizy, w tym ValDeal, pismem z dnia 12 czerwca 2009 r.

- (4) W ramach procedury monitorowania (SA.15588) Komisja zażądała informacji dotyczących ValDeal w dniach 12 czerwca 2009 r., 21 stycznia 2010 r., 30 sierpnia 2010 r., 22 grudnia 2010 r. i 17 lutego 2011 r. Władze węgierskie przedstawiły informacje w dniach 17 września 2009 r., 30 marca 2010 r., 26 października 2010 r., 6 grudnia 2010 r., 8 grudnia 2010 r., 2 lutego 2011 r., 24 lutego 2011 r. i 1 kwietnia 2011 r.
- (5) W związku z tym, że władze węgierskie nie odniosły się w pełni do obaw Komisji dotyczących dwóch pozostałych beneficjentów, w tym ValDeal, w dniu 16 czerwca 2011 r. sprawę przekazano do rejestru pomocy niezgłoszonej i zarejestrowano ją pod numerem SA.33186 (2011/NN).
- (6) W październiku 2011 r. beneficjent inny niż ValDeal dobrowolnie spłacił pomoc wraz z odsetkami. W rezultacie Komisja zaniechała postępowania w sprawie tego beneficjenta ⁽¹⁾.
- (7) W związku z powyższym niniejsza decyzja dotyczy wyłącznie kwestii pomocy państwa przyznanej ValDeal (zwaney dalej „środkiem”).
- (8) Komisja zażądała informacji dotyczących ValDeal w dniach 9 lutego 2012 r. i 18 kwietnia 2012 r. Władze węgierskie przedstawiły odnośne informacje w dniach 1 września 2011 r., 19 października 2011 r., 29 lutego 2012 r., 12 marca 2012 r., 18 czerwca 2012 r., 26 czerwca 2012 r., 4 lipca 2012 r. i 12 września 2012 r.
- (9) Spotkanie z władzami węgierskimi i przedstawicielami beneficjenta odbyło się w dniu 6 września 2011 r. w siedzibie służb Komisji w Brukseli.
- (10) Pismem z dnia 18 kwietnia 2012 r. służby Komisji poinformowały władze węgierskie, że w oparciu o dostępne w tamtym czasie informacje pomoc dla ValDeal nie może zostać uznana za pomoc na realizację projektu dotyczącego badań i rozwoju. Służby Komisji uznały jednak wstępnie, że pomoc udzielona przedsiębiorstwu ValDeal może być zgodna z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 4 rozporządzenia Komisji (WE) nr 70/2001 ⁽²⁾ (zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP”). W związku z tym zwrócono się do władz węgierskich o zweryfikowanie, czy środek spełnia wszystkie wymogi wspomnianego rozporządzenia i o przedstawienie informacji potwierdzających. Ponadto służby Komisji poinformowały władze węgierskie, że w przypadku gdyby kwota pomocy, którą przedsiębiorstwo ValDeal faktycznie otrzymało, była wyższa niż kwota pomocy dopuszczalna na mocy rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP, różnica będzie musiała zostać zwrócona wraz z odpowiednimi odsetkami, obliczonymi zgodnie z przepisami dotyczącymi metody obliczania referencyjnej stopy procentowej w postępowaniach w sprawie zwrotu ⁽³⁾.
- (11) Pismem z dnia 18 czerwca 2012 r. władze węgierskie poinformowały służby Komisji, że pomocy udzielonej ValDeal nie należy oceniać na podstawie art. 4 rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP, przy czym nie przedstawiły żadnych dodatkowych wyjaśnień.
- (12) W dniu 19 grudnia 2012 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Decyzję Komisji o wszczęciu postępowania („decyzja o wszczęciu postępowania”) opublikowano w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* ⁽⁴⁾. Komisja wezwała zainteresowane strony do przedstawienia uwag.
- (13) W dniu 22 lutego 2013 r. władze węgierskie przedstawiły uwagi w następstwie decyzji o wszczęciu postępowania. Dwie zainteresowane strony ValDeal i Europejska Sieć Centrum Biznesu i Innowacji (EBN) ⁽⁵⁾ przedstawiły uwagi odpowiednio w dniu 13 marca 2013 r. i w dniu 14 marca 2013 r.

⁽¹⁾ Komisja poinformowała władze węgierskie o zaniechaniu postępowania w sprawie tego beneficjenta pismem z dnia 19 grudnia 2011 r.

⁽²⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 70/2001 z dnia 12 stycznia 2001 r. w sprawie zastosowania art. 87 i 88 Traktatu WE w odniesieniu do pomocy państwa dla małych średnich przedsiębiorstw (Dz.U. L 10 z 13.1.2001, s. 33).

⁽³⁾ Art. 9 i 11 rozporządzenia Komisji (WE) nr 794/2004 z dnia 21 kwietnia 2004 r. w sprawie wykonania rozporządzenia Rady (UE) 2015/1589 ustanawiającego szczegółowe zasady stosowania art. 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (Dz.U. L 140 z 30.4.2004, s. 1).

⁽⁴⁾ Dz.U. C 40 z 12.2.2013, s. 53.

⁽⁵⁾ Europejska Sieć Centrum Biznesu i Innowacji jest europejskim stowarzyszeniem biznesu, do którego należy ValDeal.

- (14) W dniu 5 kwietnia 2013 r. uwagi zainteresowanych stron zostały przekazane władzom węgierskim, które pismem z dnia 8 maja 2013 r. potwierdziły, że nie mają żadnych dodatkowych uwag.
- (15) Wiadomością e-mail z dnia 18 czerwca 2013 r. zwrócono się do władz węgierskich o przedstawienie szczegółowego harmonogramu spłaty pomocy, a władze węgierskie udzieliły odpowiedzi tego samego dnia. W dniu 26 czerwca 2013 r. władze węgierskie przedstawiły tabelę zawierającą koszty kwalifikowalne. Ponieważ przedstawione informacje zawierały niejasności w świetle informacji przedstawionych przez władze węgierskie wcześniej, dnia 5 lipca 2013 r., wysłano wezwanie do udzielenia informacji. Po złożeniu dwóch wniosków o przedłużenie terminu, władze węgierskie przedstawiły swoją odpowiedź w dniu 7 października 2013 r.
- (16) W następstwie nieformalnych wniosków o wyjaśnienie ze strony służb Komisji władze węgierskie wskazały w wiadomości e-mail z dnia 12 lutego 2014 r., że część pomocy została przeniesiona przez ValDeal na niektórych klientów zgodnie z programami *de minimis* i regulami dotyczącymi kumulacji.

2. OPIS PROGRAMU POMOCY I VALDEAL

2.1. Opis programu pomocy

- (17) Podstawę prawną programu pomocy stanowi ustawa XC z 2003 o Funduszu na rzecz Badań Naukowych i Innowacji Technologicznych (a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról) oraz rozporządzenie rządu nr 133/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie zarządzania Funduszem Badań Naukowych i Innowacji Technologicznych i jego wykorzystania.
- (18) Budżet programu pomocy na 2006 r. wynosił 7 909 784 000 HUF (około 31,25 mln EUR ⁽¹⁾). Program pomocy był finansowany wyłącznie z budżetu państwa ⁽²⁾.
- (19) Celem programu pomocy było między innymi wspieranie działalności w zakresie badań i rozwoju na Węgrzech bez ukierunkowania na określone sektory i bez ograniczeń dotyczących wielkości beneficjentów. Pomoc przyznawano w postaci dotacji, pożyczek uprzywilejowanych i dotacji na spłatę odsetek. Zgodnie z podstawą prawną programu pomocy poza pomocą na badania i rozwój pomoc mogła być udostępniona na kapitał wysokiego ryzyka, szkolenie, zatrudnienie, inwestycje (pomoc regionalna) i środki *de minimis*.
- (20) ValDeal był jednym z beneficjentów pomocy otrzymywanej w ramach programu pomocy. Przedsiębiorstwo to otrzymało pomoc państwa na badania i rozwój z budżetu programu pomocy na 2006 r. na projekt dotyczący badań i rozwoju „Rozwój węgierskiego modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami” (zwany dalej „projektem”). Działalność ValDeal obejmowała badania przemysłowe i rozwój eksperymentalny, które miały rzekomo stanowić odpowiednio 11 % i 89 % tej działalności.

2.2. Opis ValDeal i zrealizowanego projektu

2.2.1. Działalność ValDeal w ramach projektu otrzymującego pomoc

- (21) ValDeal jest małym przedsiębiorstwem założonym w 2006 r. ⁽³⁾, które otrzymało bezzwrotną dotację w wysokości 472 508 090 HUF (około 1,86 mln EUR) na realizację projektu. Koszt całkowity projektu wyniósł 1 001 134 111 HUF (około 3,95 mln EUR), przy czym wkład własny ValDeal wynosił 528 626 021 HUF (około 2,08 mln EUR) ⁽⁴⁾. Okres realizacji projektu trwał od dnia 1 grudnia 2006 r. do dnia 30 listopada 2010 r. ⁽⁵⁾, a pomoc została wypłacona w kilku transzach.
- (22) Celem projektu było opracowanie systemu zarządzania innowacjami właściwego dla Węgier i regionu Europy Środkowej i Wschodniej, który pozwala na „systematyczne monitorowanie projektów naukowych i technologicznych, wynalazków i podmiotów rozpoczynających działalność gospodarczą w celu identyfikowania tych,

⁽¹⁾ W czasie wydania tej decyzji Komisja stosowała kurs wymiany równy 253,13 HUF/EUR z dnia 19 grudnia 2006 r.

⁽²⁾ Władze węgierskie potwierdziły, że w programie pomocy nie wykorzystano żadnych funduszy strukturalnych.

⁽³⁾ Według władz węgierskich, w 2006 r., tj. w roku założenia, ValDeal był mikroprzedsiębiorstwem, a w 2007 r. był małym przedsiębiorstwem (informacja przedłożona przez Węgry w dniu 12 marca 2012 r.).

⁽⁴⁾ W pierwotnej umowie o udzielenie dotacji wyodrębniono bezzwrotną dotację w wysokości 550 mln HUF (około 2,17 mln EUR) przy planowanym pierwotnie koszcie całkowitym projektu w wysokości 1 169 467 000 HUF (około 4,62 mln EUR). Różnica między planowanymi kosztami całkowitymi projektu a faktycznymi kosztami projektu wyniosła zatem 168 332 889 HUF.

⁽⁵⁾ W umowie o udzielenie dotacji pierwotny okres realizacji projektu planowano od dnia 1 grudnia 2006 r. do dnia 31 stycznia 2009 r. Umowa o udzielenie dotacji została jednak kilkakrotnie zmieniona w celu przedłużenia okresu realizacji do dnia 30 listopada 2010 r.

które posiadają największy potencjał komercjalizacji oraz na zapewnienie im pomocy w tworzeniu analiz biznesowych i portfeli licencji atrakcyjnych dla potencjalnych inwestorów lub w zwiększaniu dochodów z tych projektów poprzez pozyskiwanie nowych rynków, wprowadzanie nowych linii produktów lub zwykłe przekształcanie nowych pomysłów w działalność gospodarczą”⁽¹⁾.

(23) Pierwszym etapem projektu był zakup licencjonowanego *know-how* w zakresie zarządzania innowacjami od Instytutu IC² Uniwersytetu w Teksasie i niemieckiego INNO AG, które posiadają długoletnie doświadczenie w zakresie inkubatorów przedsiębiorczości, zarządzania innowacjami i komercjalizacji własności intelektualnej. ValDeal zakupił także od Uniwersytetu w Teksasie szkolenia z zakresu zarządzania innowacjami dla swoich pracowników.

(24) Program pomocy zobowiązywał ValDeal do nieodpłatnego świadczenia szeregu usług na rzecz jego klientów. Klauzula 1.1 umowy o udzielenie dotacji stanowi:

„Beneficjent (ValDeal) zobowiązuje się [...] że w okresie realizacji projektu nieodpłatnie i nie przyjmując żadnej rekompensaty rozpozna, zidentyfikuje i przeanalizuje co najmniej 100 innowacyjnych technologii lub produktów oraz wybierze odpowiednie możliwości ich wykorzystania.”

(25) ValDeal twierdził, że przedmiotem jego działalności w zakresie badań i rozwoju było przystosowanie zakupionego *know-how* do otoczenia biznesowego na Węgrzech i w Europie Środkowej i Wschodniej. Opierając się na tym przystosowanym modelu, ValDeal zapewnił nieodpłatne usługi zarządzania innowacjami w odniesieniu do 60 „pomysłów” (wśród których 18 należało do przedsiębiorstw, zaś pozostałe stanowiły pomysły indywidualnych badaczy) wybranych z próby 600 pomysłów w drodze konkursu zorganizowanego przez ValDeal.

(26) ValDeal podsumował swoją działalność w ramach projektu w następujący sposób: „zadania można pogrupować w następujący sposób: przejmowanie amerykańskiego i europejskiego *know-how* w zakresie zarządzania innowacjami, gromadzenie, kontrola, ocena wyników badań oraz koncepcji produktów, technologii i usług, selekcja projektów o dużych możliwościach, rozwój biznesu, wydawanie licencji, komercjalizacja *know-how*, rozwój zintegrowanych usług zarządzania innowacjami, szkolenie, rozpowszechnianie i komunikowanie wyników, zapewnianie trwałego charakteru wyników.”⁽²⁾

(27) Jeśli chodzi o usługi świadczone przez ValDeal na rzecz twórców lub przedsiębiorstw, zwykle polegały one na następujących działaniach: „tworzeniu stron startowych, rozwijaniu kreatywności, tworzeniu koncepcji, otwartych innowacjach, identyfikacji pomysłów dotyczących produktów, technologii i usług, monitorowaniu wyników badań, identyfikacji innowacyjnych spółek lub przedsiębiorstw posiadających potencjał innowacyjny, sporządzaniu i obsłudze wniosków przetargowych i wniosków o przyznanie dotacji, szkoleniach, ochronie praw własności intelektualnej, mediacji, kojarzeniu możliwości w zakresie badań i rozwoju, zarządzaniu tymczasowym, marketingu i badaniach rynku, komunikacji, opracowywania biznesplanów i studiów wykonalności, tworzeniu krajowych i międzynarodowych sieci kontaktów, tworzeniu sieci kontaktów z aniołami biznesu i inwestorami, poszukiwaniu inwestorów, zarządzaniu procesami inwestycyjnymi, gromadzeniu i dystrybucji najlepszych/dobrych praktyk.”⁽³⁾

(28) Według ValDeal przystosowanie pierwotnego modelu było konieczne, aby uwzględnić różnice między warunkami występującymi na Węgrzech oraz w bardziej rozwiniętych krajach europejskich i w Stanach Zjednoczonych. Według ValDeal najbardziej typowe różnice są następujące: na Węgrzech nie ma „przyjaznego otoczenia społecznego i ekonomicznego; nie ma instytucjonalnego kapitału zaangażowanego; krajowy system innowacji jest nieskuteczny; nie ma instytucji na szczeblu politycznym odpowiedzialnej za strategiczną organizację i efektywne funkcjonowanie innowacji; brakuje dostępnych zasobów ludzkich wyszkolonych w zakresie zarządzania innowacjami; w centrach wiedzy nie ma wykwalifikowanych zarządców posiadających zdolności/kompetencje w zakresie transferu technologii i innowacji; liczba innowacyjnych przedsięwzięć realizowanych w ramach współpracy międzynarodowej jest bardzo mała.”⁽⁴⁾ ValDeal wspomina także, że na Węgrzech inna jest kultura innowacyjności. Na przykład „właściciele projektów nie posiadają odpowiednich informacji na temat rynku właściwego i konkurentów”; „w większości przypadków właściciele projektów nie są odpowiednio przygotowani do zarządzania przedsiębiorstwem [...], często nie uznają tego, że zarządzanie naukowe projektem powinno być oddzielone od ogólnego zarządzania działalnością gospodarczą”, zarządzanie prawem własności intelektualnej nie jest właściwe lub występuje „zupełny brak etyki w biznesie w niektórych przypadkach.”⁽⁵⁾

⁽¹⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 4 lipca 2012 r., „Kontekst – Program zarządzania innowacjami ValDeal”, s. 1.

⁽²⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 24 lutego 2011 r., „Rozwój węgierskiego modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami – raport końcowy”, s. 8.

⁽³⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 24 lutego 2011 r., „Rozwój węgierskiego modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami – raport końcowy”, s. 19.

⁽⁴⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 24 lutego 2011 r., „Rozwój węgierskiego modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami – raport końcowy”, s. 3.

⁽⁵⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 24 lutego 2011 r., „Rozwój węgierskiego modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami – raport końcowy”, s. 20–21.

2.2.2. Ochrona praw własności intelektualnej, o którą starał się ValDeal

- (29) Argumentem przedstawionym przez ValDeal w celu wykazania, że projekt zawierał treści związane z badaniami i rozwojem, było to, że ValDeal starał się o ochronę praw własności intelektualnej w odniesieniu do wyników swoich badań⁽¹⁾. W tym zakresie ValDeal wskazał następujące dwa rodzaje ochrony praw własności intelektualnej, jaką uzyskał:
- po pierwsze, ValDeal wspominał, że zarejestrował dwa znaki towarowe w Węgierskim Urzędzie Patentowym: jeden dla swojego oznaczenia graficznego (rejestracja nr 191345) i drugi dla oznaczenia słownego „Zintegrowany Model Zarządzania Innowacjami ValDeal” (ValDeal Integrált Innováció-menedzsment Modell) (rejestracja nr 206941),
 - po drugie, ValDeal dokonał dobrowolnej rejestracji⁽²⁾ swojego Zintegrowanego Modelu Zarządzania Innowacjami w Węgierskim Urzędzie Patentowym. Zgodnie z informacją zamieszczoną na stronach internetowych Węgierskiego Urzędu Patentowego dobrowolna rejestracja prac nie ustanawia ochrony prawnej równoważnej z prawem autorskim ani jakimkolwiek innym prawem własności intelektualnej. Stanowi ona jedynie dowód na to, że w dniu rejestracji w Węgierskim Urzędzie Patentowym określona praca lub związany z nią stan prawny, które wnioskodawca przedstawiał jako swoją własność, istniały i zawierały zarejestrowaną treść⁽³⁾.

2.2.3. Podobne projekty finansowane przez UE

- (30) Jako dalsze dowody na to, że projekt zawierał treści związane z badaniami i rozwojem, ValDeal przedstawił przykłady projektów finansowanych przez UE (zob. poniżej), które według argumentacji ValDeal stanowiły podobne projekty dotyczące badań i rozwoju finansowane ze środków piątego programu ramowego (zwanego dalej „PR5”) lub szóstego programu ramowego (zwanego dalej „PR6”) (4) i które w związku z tym miały stanowić podstawę uznania projektu ValDeal za projekt dotyczący badań i rozwoju. ValDeal wskazał jako przykłady następujące projekty:
- „Creative Trainer”: projekt ten miał na celu opracowanie kursu zarządzania kreatywnością i innowacjami przy wsparciu programu Komisji „Uczenie się przez całe życie”. Celem tego programu było stymulowanie doświadczeń edukacyjnych i rozwijanie sektora kształcenia i szkoleń w całej Europie⁽⁵⁾. W świetle tej informacji wydaje się, że projekt „Creative Trainer” nie jest projektem dotyczącym badań i rozwoju,
 - „WOMENTOR”: projekt ten miał na celu wspieranie uczestnictwa kobiet będących przedsiębiorcami w europejskich projektach badawczych i również był finansowany ze środków programu „Uczenie się przez całe życie”. Wydaje się zatem, że ten projekt również nie jest projektem dotyczącym badań i rozwoju,
 - „ImMediaTe”: projekt ten miał na celu utworzenie sektorowej platformy dla małych i średnich przedsiębiorstw w sektorach mediów cyfrowych i przemysłu kreatywnego, aby zapewnić im coaching i szkolenia w zakresie sposobów rozwijania i finansowania cyfrowej działalności gospodarczej. Projekt ten sfinansowano ze środków Programu ramowego na rzecz konkurencyjności i innowacji⁽⁶⁾, którego celem jest zachęcanie do ogólnej poprawy konkurencyjności europejskich przedsiębiorstw, w tym promowanie lepszego wdrażania i stosowania ICT, promowanie zwiększonego stosowania energii ze źródeł odnawialnych i efektywności energetycznej, wspieranie działalności w zakresie innowacji, zapewnianie lepszego dostępu do środków finansowych oraz świadczenie usług wsparcia dla biznesu. W świetle tych informacji wydaje się, że projekt ImMediaTe jest również głównie projektem szkoleniowym,
 - „NIMCUBE”: celem tego projektu było opracowanie zaawansowanych rozwiązań w zakresie IT do celów pomiaru ponownego wykorzystania wiedzy i innowacji przez przedsiębiorstwa, zarządzania nim i jego optymalizacji. Projekt ten faktycznie sfinansowano w ramach PR5. W odróżnieniu od projektu ValDeal projekt NIMCUBE miał jednak na celu opracowanie nowych rozwiązań technicznych, tj. oprogramowania.

(1) Informacja przedłożona przez Węgry dnia 4 lipca 2012 r., sekcja „Odpowiedzi na pytania Komisji Europejskiej – projekt ValDeal”, s. 2.

(2) Dobrowolna rejestracja prac jest regulowana rozporządzeniem węgierskiego ministra administracji publicznej i sprawiedliwości nr 26/2010 z dnia 28 grudnia 2010 r.

(3) <http://www.sztnh.gov.hu/kerdesek/gyik/onkentes.html>

(4) Informacja przedłożona przez Węgry dnia 19 października 2011 r., s. 17–18 i informacja przedłożona dnia 12 września 2012 r.

(5) http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-programme/doc78_en.htm

(6) http://ec.europa.eu/cip/index_pl.htm

3. DECYZJA O WSZCZĘCIU FORMALNEGO POSTĘPOWANIA WYJAŚNIAJĄCEGO

- (31) W dniu 19 grudnia 2012 r. Komisja podjęła decyzję o wszczęciu formalnego postępowania wyjaśniającego. Komisja wstępnie uznała, że środek ten stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE z niżej opisanych powodów.
- (32) Po pierwsze, ValDeal otrzymał dotację z budżetu pomocy państwa nr HU 21/2004 na 2006 r.; w związku z tym uznano, że środek ten był finansowany z zasobów państwowych.
- (33) Po drugie, ValDeal otrzymał pomoc państwa w celu prowadzenia działalności, w przypadku której inni uczestnicy rynku musieli ponosić koszty całkowicie we własnym zakresie. Sytuacja ta występuje niezależnie od faktu, że w ramach tego środka ValDeal świadczył swoje usługi nieodpłatnie. W związku z tym przedmiotowy środek, przynosząc selektywną korzyść ValDeal, może grozić zakłóceniem konkurencji.
- (34) Po trzecie, środek ten wyraźnie wpływa na wymianę handlową między państwami członkowskimi. ValDeal zakupił *know-how* związane z zarządzaniem innowacjami od Uniwersytetu w Teksasie i niemieckiego INNO AG; dlatego środek ten mógł wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Dodatkowo ValDeal zamierzał także świadczyć swoje usługi przedsiębiorstwom mającym siedzibę w innych państwach Europy Środkowej i Wschodniej.
- (35) Komisja wyraziła wątpliwości odnośnie do zgodności tej pomocy z rynkiem wewnętrznym. W szczególności jej wątpliwości dotyczyły tego, czy pomoc udzieloną ValDeal można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na mocy zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 1996 r. lub, alternatywnie, na mocy innych instrumentów.

3.1. Zgodność z zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną

3.1.1. Treść związana z badaniami i rozwojem

- (36) Komisja stwierdziła, że żadnych ze wspomnianych wyżej usług świadczonych przez ValDeal nie można uznać za innowacje, ponieważ były one już oferowane przez podmioty świadczące usługi w zakresie IT, prawników, rzeczników patentowych, doradców, „anioły biznesu” i itp. oraz w różnych formach były dostępne na rynku. Wydaje się, że projekt polegał faktycznie na badaniu skuteczności *know-how* w zakresie zarządzania innowacjami/ modelu zarządzania innowacjami dostarczonego przez osoby trzecie i zwykłym dostosowaniu go do węgierskiego otoczenia biznesowego (w tym tłumaczenia na język węgierski).
- (37) Dodatkowo ValDeal twierdzi, że przystosowanie zakupionego *know-how* w zakresie zarządzania innowacjami/ modelu zarządzania innowacjami polegało na nadaniu większego znaczenia pewnym usługom zarządzania, takim jak osobisty coaching twórców, na które kładzie się mniejszy nacisk tam, gdzie kultura przedsiębiorczości jest bardziej rozwinięta. Komisja uznała jednak, że zasadniczo ValDeal świadczył dokładnie takie same usługi jak te, które zawierały się w zakupionym modelu zarządzania innowacjami.
- (38) Zamiast prowadzenia faktycznych, rzeczywistych prac badawczo-rozwojowych działalność ValDeal miała raczej na celu stymulowanie badań i rozwoju oraz innowacji u innych podmiotów, tj. u klientów ValDeal. Według informacji przedstawionej przez sam ValDeal w przedsiębiorstwach, którym świadczył on swoje usługi, powstało „60–80 miejsc pracy, w ramach których badania i rozwój mają duże znaczenie” ⁽¹⁾.

3.1.2. Rejestracja praw własności intelektualnej

- (39) Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wspólnotowego znaku towarowego „wspólnotowy znak towarowy może składać się z jakiegokolwiek oznaczenia, które można przedstawić w formie graficznej, w szczególności z wyrazów, łącznie z nazwiskami, rysunków, liter, cyfr, kształtu towarów lub ich opakowań, pod warunkiem że oznaczenia takie umożliwiają odróżnianie towarów lub usług jednego przedsiębiorstwa od towarów lub usług innych przedsiębiorstw.” ⁽²⁾. Innymi słowy, głównym celem znaku towarowego nie jest ochrona wyników działalności badawczo-rozwojowej przedsiębiorstwa, lecz odróżnienie tego przedsiębiorstwa od innych podmiotów. W związku z tym znak towarowy sam w sobie nie może stanowić dowodu na to, że przedsiębiorstwo, które go posiada, prowadziło działalność w zakresie badań i rozwoju w rozumieniu zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną z 1996 r.

⁽¹⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 4 lipca 2012 r., sekcja „Kontekst – Program zarządzania innowacjami ValDeal”, s. 2.

⁽²⁾ Art. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 207/2009 z dnia 26 lutego 2009 r. w sprawie wspólnotowego znaku towarowego (Dz.U. L 78 z 24.3.2009, s. 1).

- (40) Komisja stwierdziła również, że fakt, iż ValDeal nie zarejestrował lub nie mógł zarejestrować żadnych patentów ani innych praw własności intelektualnej w odniesieniu do wyników swojej pracy oprócz znaku towarowego, wyraźnie wskazuje, że projekt nie doprowadził do osiągnięcia wyników, które spełniałyby kryteria obowiązujące w zakresie ochrony patentowej.
- (41) Przedsiębiorstwo może wprowadzić podjęć decyzję o ochronie swojej wiedzy lub wynalazku posiadających zdolność patentową jako *know-how* lub jako tajemnicy przedsiębiorstwa zamiast dokonywać formalnej rejestracji patentu w tym zakresie, jednak ogólne twierdzenie ValDeal, że poprzez wdrożenie projektu tworzy on swoje własne *know-how*, nie stanowi wystarczającego dowodu na to, że dany projekt wykorzystuje rzeczywiste prace badawczo-rozwojowe w rozumieniu zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną.

3.1.3. Podobne projekty UE

- (42) Po pierwsze, Komisja zbadała przedmiotowe projekty i stwierdziła, że poza jednym, żaden z nich nie był finansowany ze środków PR5 lub PR6; były one natomiast finansowane w ramach szerszych programów związanych ze szkoleniami, kształceniem i konkurencyjnością, które według władz węgierskich wykazywały pewne podobieństwa do projektu ValDeal.
- (43) Po drugie, projekt NIMCUBE, który być może był związany z badaniami i rozwojem, miał na celu opracowanie nowych rozwiązań w zakresie IT, w związku z czym nie wykazywał podobieństwa do projektu realizowanego przez ValDeal. W związku z powyższym Komisja uznała, że jakiegokolwiek podobieństwo między wyżej wspomnianymi projektami i projektem ValDeal nie dowodzi, że działalność ValDeal można zakwalifikować jako projekt dotyczący badań i rozwoju w rozumieniu zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną.

3.2. Zgodność z rynkiem wewnętrznym na mocy innych instrumentów

- (44) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja zwróciła się o przedstawienie uwag na temat możliwych alternatywnych podstaw zgodności z rynkiem wewnętrznym.

3.2.1. Zgodność z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1628/2006⁽¹⁾ (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej”)

- (45) W decyzji o wszczęciu postępowania Komisja przypomniała, że zgodnie z art. 4 rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej pomoc dla inwestycji początkowej jest wyłączona z wymogu zgłoszenia, jeśli spełnia przedstawione poniżej warunki ogólne i szczegółowe.
- (46) Pierwszy warunek ogólny stanowi, że pomoc przyznaje się w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej. Całe terytorium Węgier było i jest regionem objętym pomocą kwalifikującym się do pomocy regionalnej. Głównym miejscem prowadzenia działalności w przypadku ValDeal jest Budaörs, miasto położone w komitacie Pest, który znajduje się w regionie Közép-Magyarország (Środkowe Węgry). Do dnia 31 grudnia 2006 r. komitat Pest stanowił obszar objęty pomocą na mocy art. 87 ust. 3 lit. a) Traktatu WE⁽²⁾. W związku z tym wydaje się, że pierwszy warunek ogólny został spełniony.
- (47) Drugi warunek ogólny stanowi, że intensywność pomocy nie przekracza pułapu pomocy regionalnej obowiązującego w chwili przyznawania pomocy. ValDeal twierdził, że otrzymał pomoc o intensywności wynoszącej 47,03 %. Pułap pomocy dla komitatu Pest w 2006 r. wynosił 40 % i mógł zostać zwiększony o dodatkowe 20 % w przypadku beneficjentów kwalifikujących się jako małe przedsiębiorstwa⁽³⁾, a zatem maksymalna intensywność pomocy wynosiła 60 %. Według władz węgierskich w 2006 r., tj. w roku założenia, ValDeal był mikroprzedsiębiorstwem, a w 2007 r. był małym przedsiębiorstwem⁽⁴⁾. Ocena tego warunku wymaga ponownego obliczenia kosztów kwalifikowalnych w świetle przedstawionych poniżej warunków szczególnych.
- (48) Jeśli chodzi o szczegółowe warunki zgodności pomocy dla inwestycji początkowej z rynkiem wewnętrznym, art. 4 ust. 2 lit. b) rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej stanowi, że jeśli w obliczaniu kosztów kwalifikowalnych uwzględnia się aktywa niematerialne i prawne, muszą one (i) być wykorzystywane wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc regionalną; (ii) być uznawane za aktywa podlegające amortyzacji; (iii) zostać nabyte od stron trzecich na warunkach rynkowych; i (iv) zostać ujęte w aktywach przedsiębiorstwa i pozostać w zakładzie otrzymującym pomoc regionalną przez okres co najmniej

⁽¹⁾ Rozporządzenie Komisji (WE) nr 1628/2006 z dnia 24 października 2006 r. w sprawie stosowania art. 87 i 88 Traktatu w odniesieniu do regionalnej pomocy inwestycyjnej (Dz.U. L 302 z 1.11.2006, s. 29).

⁽²⁾ W odniesieniu do okresu od dnia 1 maja 2004 r. do dnia 31 grudnia 2006 r. zob. pismo Komisji do Węgier z dnia 7 lipca 2004 r. uznające węgierską mapę pomocy regionalnej za istniejącą pomoc: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/regional_aid/2004/hungary_en.pdf i załączoną mapę pomocy regionalnej dla tego okresu: http://ec.europa.eu/competition/state_aid/regional_aid/2004/hungary.gif. W odniesieniu do okresu 2007–2013 zob. pomoc państwa N487/06 – Węgry – Mapa pomocy regionalnej na okres 2007–2013, C(2006) 4009 final z dnia 13 września 2006 r. (Dz.U. C 256 z 24.10.2006, s. 7).

⁽³⁾ Art. 4 ust. 1 lit. b) rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej.

⁽⁴⁾ Informacja przedłożona przez Węgry dnia 12 marca 2012 r.

pięciu lat lub trzech lat w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw, takich jak ValDeal. Chociaż istniały dowody na to, że ValDeal zakupił *know-how* na warunkach rynkowych, Komisja nie posiadała informacji na temat tego, czy zostały spełnione warunki (i), (iii) i (iv) i w związku z tym zwróciła się do zainteresowanych stron o udzielenie informacji w tym zakresie.

- (49) Ponadto art. 4 ust. 2 lit. a) rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej stanowi, że inwestycja musi być utrzymana w regionie otrzymującym pomoc przez okres co najmniej pięciu lat lub (w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP)) trzech lat od momentu, gdy cała inwestycja zostanie ukończona. Projekt został ukończony w dniu 30 listopada 2010 r., a ValDeal kontynuował swoją działalność w regionie Środkowych Węgier do dnia 30 listopada 2013 r. W związku z tym wydaje się, że ten warunek szczegółowy został spełniony.
- (50) Ponadto zgodnie z art. 4 ust. 2 lit. c) rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej w przypadkach, w których pomoc obliczona jest na podstawie kosztów inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne, beneficjent musi wnieść wkład własny odpowiadający co najmniej 25 % kosztów kwalifikowanych. ValDeal wniósł wkład odpowiadający 52,97 % całkowitych kosztów projektu. W związku z tym wydaje się, że ten warunek szczegółowy został spełniony.
- (51) Podsumowując, Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o przedstawienie informacji odnośnie do tego, (i) czy pomoc na rzecz ValDeal można poddać ocenie na podstawie rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej i, w szczególności, (ii) czy intensywność tej pomocy była zgodna z obowiązującymi intensywnościami pomocy, uwzględniając koszty kwalifikowalne, które są właściwe na mocy wspomnianego wyżej rozporządzenia.

3.2.2. Zgodność z rozporządzeniem (WE) nr 70/2001 (zwanym dalej „rozporządzeniem w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP”).

- (52) Zgodnie z art. 4 rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP, pomoc przeznaczona na inwestycję w aktywa materialne i w wartości niematerialne i prawne jest zgodna z rynkiem wewnętrznym i zostaje wyłączona z wymogu zgłoszenia, jeżeli inwestycja ma miejsce w obszarze kwalifikującym się do pomocy regionalnej w momencie udzielania pomocy, a intensywność pomocy nie przekracza pułapu regionalnej pomocy inwestycyjnej określonej w zatwierdzonym planie pomocy inwestycyjnej o więcej niż 15 punktów procentowych na obszarach, których dotyczy art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE, pod warunkiem że ogólna intensywność pomocy netto nie przekracza 75 %. Wyższe pułapy pomocy regionalnej stosuje się tylko wtedy, gdy pomoc jest przyznana pod warunkiem że inwestycja będzie utrzymana w regionie otrzymującym pomoc przez okres co najmniej pięciu lat, a wkład beneficjenta w jej finansowanie wyniesie co najmniej 25 %.
- (53) Jak wspomniano wcześniej, całe terytorium Węgier jest i było regionem objętym pomocą kwalifikującym się do pomocy regionalnej. Komitat Pest, w którym znajduje się główne miejsce prowadzenia działalności ValDeal, stanowił obszar, którego dotyczy art. 107 ust. 3 lit. a), do dnia 31 grudnia 2006 r., a pułap pomocy dla tego regionu wynosił 40 %. W związku z tym w grudniu 2006 r. w rozporządzeniu w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP ustanowiono maksymalną intensywność pomocy dla komitatu Pest na poziomie 40 % + 15 % = 55 % pod warunkiem że inwestycja była utrzymana w regionie otrzymującym pomoc przez okres co najmniej pięciu lat.
- (54) Podsumowując, Komisja zwróciła się do zainteresowanych stron o udzielenie informacji odnośnie do tego, czy (i) pomoc państwa udzielona ValDeal może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP oraz czy (ii) intensywność pomocy udzielonej ValDeal nie przekroczyła pułapów pomocy dla przedmiotowej możliwej pomocy dla inwestycji początkowej, uwzględniając w szczególności obliczenie właściwych kosztów kwalifikowalnych.
- (55) Komisja stwierdziła również, że ValDeal nie wykorzystał otrzymanej pomocy niezgodnie z przeznaczeniem, ponieważ prowadził działalność tożsamą z działalnością opisaną w jego dokumentacji przetargowej.

4. STANOWISKO WŁADZ WĘGIERSKICH (1)

4.1. Zgodność z zasadami ramowymi dotyczącymi pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną

- (56) Władze węgierskie w swojej odpowiedzi na decyzję o wszczęciu postępowania utrzymywały, że działalność ValDeal kwalifikuje się jako projekt dotyczący badań i rozwoju, ponieważ zalicza się ona do kategorii rozwoju eksperymentalnego, oraz że pomoc jest zgodna z prawem, gdyż dotyczy ona następujących zadań rzekomo badawczo-rozwojowych:
- przygotowania analiz na temat praktyki europejskiej,
 - oceny możliwych sposobów motywowania gospodarza projektu do współpracy, jako ludzki czynnik badawczy,

(1) Informacja przedłożona przez Węgry dnia 13 marca 2013 r.

- zadania edukacyjno-badawczego polegającego na badaniach metodologicznych dotyczących sposobów poprawy przygotowania przedsiębiorców,
 - opracowania szeregu metod i narzędzi służących do gromadzenia, oceny i kontroli projektów, niedostępnych jeszcze w ramach zestawu narzędzi usług innowacyjnych na Węgrzech,
 - identyfikacji usług koniecznych do celów zarządzania innowacjami, analizy najlepszych praktyk i rozwoju usług w ramach węgierskiego modelu usług.
- (57) Władze węgierskie twierdziły, że ValDeal zobowiązuje się 1) do przetestowania opracowanej metodyki, 2) do eksperymentalnego opracowania modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami (tj. gromadzenie, ocena i kontrola projektów na poziomie testowym w oparciu o zdobyte *know-how*) oraz 3) do potwierdzenia wykonalności nowych usług w ramach testowego zastosowania wybranych projektów.
- (58) Władze węgierskie twierdziły również, że fakt, iż projekt jest w pełni zgodny z kryteriami zawartymi w sekcji 149 Podręcznika Frascati ⁽¹⁾ stanowi potwierdzenie jego charakteru badawczo-rozwojowego.
- (59) Ponadto władze węgierskie twierdziły, że w ramach projektu ValDeal świadczy innowacyjne usługi na rzecz małych i średnich przedsiębiorstw oraz osób fizycznych. Zgodnie z wymogami programu usługi te były świadczone nieodpłatnie. Na podstawie oświadczenia sporządzonego przez ValDeal wartość tych usług według obowiązującej ceny rynkowej wynosi ogółem 323 797 000 HUF ⁽²⁾.
- (60) Zdaniem władz węgierskich korzyści przeniesione w postaci nieodpłatnie świadczonych usług nie oznaczają korzyści gospodarczej dla ValDeal. Mają one zmniejszyć kwotę pomocy państwa przyznanej ValDeal do 148 711 090 HUF, tj. różnicy między całkowitym wkładem państwa a pomocą, która przyniosła korzyści ich klientom.

4.2. Zgodność z rozporządzeniem Komisji (WE) nr 1628/2006 (w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej)

- (61) Władze węgierskie zgodziły się alternatywnie z wnioskiem zawartym w decyzji o wszczęciu postępowania, że przedmiotowa pomoc może być zgodna z zasadami pomocy inwestycyjnej na mocy rozporządzenia (WE) nr 1628/2006 w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej.
- (62) Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej intensywność pomocy oblicza się jako współczynnik kwalifikowalnych kosztów inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne lub, jeżeli projekt inwestycyjny przyczynia się bezpośrednio do stworzenia miejsc pracy, jako współczynnik kosztów wynagrodzenia osoby zatrudnionej, obejmujących okres dwóch lat, lub poprzez łączne zastosowanie powyższych dwóch metod, o ile kwota dotacji nie przekracza najbardziej korzystnej wartości uzyskanej na podstawie tych dwóch metod.
- (63) Władze węgierskie twierdziły, że koszty całkowite projektu wynoszą 842 027 000 HUF oraz że pomoc udzielona ValDeal wynosi 148 711 090 HUF, co odpowiada intensywności pomocy na poziomie 17,66 % ⁽³⁾ (poniżej pułapu 60 % wynikającego z wyżej wymienionego rozporządzenia). W piśmie z dnia 7 października 2013 r. władze węgierskie poinformowały jednak Komisję, że koszty projektu wynoszą 823 320 683 HUF (a nie 842 028 250 HUF) ⁽⁴⁾. W związku z tym Komisja będzie podejmować swoją decyzję w oparciu o późniejsze informacje.

⁽¹⁾ Podręcznik Frascati Podręcznik Frascati 2002. Proponowane procedury standardowe dla badań statystycznych w zakresie działalności badawczo-rozwojowej, ISBN 92-64-19903-9, © OECD 2002. Poniżej podano niektóre spośród kryteriów pomagających ustalić występowanie B+R w działalności usługowej:

- 1) „powiązania z publicznymi laboratoriami badawczymi”: kryterium to może zostać spełnione poprzez współpracę ValDeal z Uniwersytetem Technologii i Ekonomii w Budapeszcie oraz z Uniwersytetem Corvina w Budapeszcie;
 - 2) „zaangażowanie pracowników posiadających stopień doktora lub doktorantów”: kryterium to może zostać spełnione poprzez udział we wdrażaniu projektu kilku pracowników posiadających stopień doktora;
 - 3) „publikacja wyników badań w czasopiśmie naukowym, organizacja konferencji naukowych lub zaangażowanie w recenzje naukowe”: kryterium to może zostać spełnione poprzez 20–30 wykładów ValDeal na temat projektu wygłoszonych podczas różnych konferencji;
 - 4) „konstruowanie prototypów lub instalacji próbnych [...]”: spełnienie tego kryterium może być poparte faktem, że w latach 2007–2010 ValDeal konsekwentnie opracowywał i testował model na ponad 500 projektach.
- ⁽²⁾ Cena rynkowa w odniesieniu do usług świadczonych nieodpłatnie przez ValDeal została obliczona według stawki 15 000 HUF za godzinę (około 60 EUR za godzinę).
- ⁽³⁾ Władze węgierskie przyjęły założenie, że wszystkie koszty projektu są kwalifikowalne.
- ⁽⁴⁾ Pierwotnie przedłożona informacja zawierała inne pozycje w kwocie 18 507 567 HUF, które miały być kwalifikowalne jako rozwój eksperymentalny, chociaż nie były bezpośrednio związane z projektem.

- (64) Władze węgierskie twierdziły, że spełniono zarówno ogólne, jak i szczegółowe warunki określone w art. 4 rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej.

4.3. Zgodność z rozporządzeniem (WE) nr 70/2001 (w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do MŚP)

- (65) Władze węgierskie nie przedstawiły żadnych wyraźnych wyjaśnień dotyczących możliwego sposobu zastosowania rozporządzenia (WE) nr 70/2001 w tym przypadku. Komisja rozumie, że skoro maksymalna intensywność pomocy jest niższa niż intensywność dozwolona w rozporządzeniu (WE) nr 1628/2006, władze węgierskie nie uznały, że dostarczenie dodatkowych dowodów jest konieczne.

4.4. Zgodność z rynkiem wewnętrznym na mocy Traktatu

- (66) Władze węgierskie twierdziły również, że przyznana pomoc może być zgodna z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu, argumentując, że celem projektu ValDeal było wypełnienie ewidentnej luki na rynku, ale że nie można było go zrealizować przy wykorzystaniu środków finansowych uzyskanych po stawkach rynkowych. Z tego względu kwota pomocy została ograniczona do poziomu koniecznego do realizacji tego celu i nie przekroczyła tego poziomu.
- (67) Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 2006 r., które zostały przyjęte dnia 22 listopada 2006 r. i weszły w życie dnia 1 stycznia 2007 r., zawierają nową kategorię pomocy na usługi doradcze w zakresie innowacji i usługi wsparcia innowacji zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu. Ponieważ zobowiązanie organu przyznającego pomoc zaciągnięto w dniu 19 grudnia 2006 r., a nowe zasady ramowe miały umożliwić uznanie kwalifikowalności usług doradczych w zakresie innowacji, to zgodność pomocy z rynkiem wewnętrznym można oceniać, zdaniem władz węgierskich, bezpośrednio na podstawie Traktatu.
- (68) W tym kontekście władze węgierskie zwróciły uwagę, że opracowanie modelu zarządzania innowacjami zgodnie z przepisami węgierskimi i unijnymi oraz z uwzględnieniem społeczno-kulturowego kontekstu Europy Środkowo-Wschodniej wymagało opracowania odpowiedniego modelu biznesowego oraz rozwoju praktyki biznesowej, w której popyt na rynku i relacje z klientami są motorem innowacji. W projekcie ValDeal opracowano szereg metod i narzędzi służących do gromadzenia, oceny i kontroli projektów w celu ich spójnego wykorzystania w przyszłości. Usługi te nie były jeszcze dostępne w ramach węgierskiego zestawu narzędzi w momencie przyznania dotacji.

5. STANOWISKO ZAINTERESOWANYCH STRON

5.1. Stanowisko ValDeal

- (69) ValDeal podtrzymał swoją opinię, że projekt dotyczy rzeczywistej działalności badawczo-rozwojowej kwalifikującej się na mocy zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną z 1996 r. ValDeal argumentował, że działalność ta kwalifikuje się jako rozwój eksperymentalny, wskazując, że chociaż poszczególne zadania realizowane w ramach projektu ujęte odrębnie nie kwalifikowałyby się jako projekty dotyczące badań i rozwoju, to łącznie mogłyby się przyczynić do realizacji celu związanego z badaniami i rozwojem.
- (70) ValDeal podkreślił w szczególności, że zastosował istniejącą metodykę do lokalnych przedsiębiorstw i projektów oraz realizował eksperymentalny rozwój w oparciu o nowy model zintegrowanego zarządzania innowacjami. Na zasadzie próbnej ValDeal gromadził, oceniał i kontrolował szeroki zakres węgierskich projektów, sprawdzając ich wykonalność. W związku z tym ValDeal twierdzi, że przedsiębiorstwo zrealizowało działania wyjątkowe na rynku węgierskim. Główna różnica między usługami świadczonymi przez ValDeal a usługami świadczonymi przez jego konkurentów polega na tym, że ci ostatni prowadzą działalność tylko w jednym z segmentów działalności ValDeal.
- (71) ValDeal stwierdził, że w oparciu o zdobyte *know-how* stworzył nowy model zarządzania innowacjami i metodykę, która może być spójnie stosowana w sposób odpowiadający węgierskiemu otoczeniu prawnemu i warunkom społeczno-kulturowym. W szczególności metodyka w zakresie gromadzenia projektów musi zostać dostosowana do realiów węgierskich, ponieważ z uwagi na odmienną charakterystykę rynku Stanów Zjednoczonych projekty związane z rozpoczynaniem działalności na Węgrzech są mniej odpowiednie do celów wyboru. Ponadto dalszej poprawy wymaga metodyka kontroli projektów, ponieważ model amerykański koncentrował się na zbywalności (wykorzystaniu rynkowym), natomiast jego odpowiednik w Europie Środkowo-Wschodniej, z uwagi na odmienny kontekst społeczno-kulturowy, przykładał większą wagę do przedsiębiorczości i osobowości gospodarzy projektu. Różnice społeczno-kulturowe i kontekst ekonomiczny doprowadziły także do gruntownego przystosowania szkolenia i modelowego programu kształcenia.

- (72) W odniesieniu do wpływu na konkurencję ValDeal podkreślił, że projekt nie ma na celu świadczenia ogólnych usług z zakresu zarządzania, lecz dąży do stworzenia czegoś faktycznie wyjątkowego, tj. węgierskiego modelu zintegrowanego zarządzania innowacjami wraz z powiązаныmi usługami doradczymi w zakresie innowacji. ValDeal twierdzi, że w momencie przyznania dotacji rynek takich usług nie istniał. Ponadto do początku 2013 r. nadal nie istniał na Węgrzech podobny model, tj. model usług ukierunkowanych na inkubację przedsiębiorstw w powiązaniu z innowacją dla małych i średnich przedsiębiorstw.
- (73) ValDeal twierdził również, że z zgodnie z umową zawartą z organem przyznającym pomoc nie było prawnego obowiązku złożenia wniosku o ochronę patentową. Ponadto przedsiębiorstwo nie mogło sobie pozwolić na zapłacenie opłaty patentowej, ani nie miało pozwolenia na przeznaczenie pomocy na takie cele.

5.2. Stanowisko Europejskiej Sieci Centrum Biznesu i Innowacji (EBN)

- (74) EBN jest to europejska sieć centrów biznesu i innowacji oraz podobnych organizacji, takich jak inkubatory przedsiębiorczości. ValDeal jest członkiem EBN.
- (75) EBN twierdziła⁽¹⁾, że ValDeal dokonał eksperymentalnego zastosowania na Węgrzech modelu opracowanego w Stanach Zjednoczonych uwzględniającego gromadzenie, ocenę i filtrowanie projektów w oparciu o oryginalne *know-how*.
- (76) Ponadto według EBN ValDeal przeprowadził metodologiczną analizę europejskich praktyk zarządzania innowacjami, w tym gruntowne badanie sposobów motywowania właścicieli projektów do współpracy. Wykonał on również zadania badawcze i edukacyjne oraz opracował efektywne i innowacyjne metody i narzędzia służące do gromadzenia, oceny i selekcji projektów. W zakresie dostępnych na Węgrzech usług związanych z innowacją wciąż brakowało podobnego narzędzia zarządzania innowacjami.
- (77) EBN argumentowała, że każdego roku od 2008 r. przeprowadzała ocenę działalności ValDeal oraz przeprowadziła dwa gruntowne audyty ValDeal w jego siedzibie w 2008 r. i 2010 r. Oceny i audyty potwierdziły, że działalność ValDeal jest w pełni zgodna z kryteriami dotyczącymi centrów biznesu i innowacji.

6. OCENA

6.1. Istnienie pomocy państwa

- (78) Aby dany środek został uznany za pomoc państwa na mocy art. 107 ust. 1 TFUE, musi on spełniać łącznie następujące cztery kryteria:
- środek musi wiązać się z użyciem zasobów państwowych;
 - środek musi zakłócać lub grozić zakłóceniem konkurencji;
 - środek musi przynosić selektywną korzyść niektórym przedsiębiorstwom;
 - środek musi wpływać na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

6.1.1. Pomoc państwa na poziomie ValDeal

- (79) Po pierwsze, ValDeal otrzymało dotację z budżetu programu pomocy państwa nr HU 21/2004 na 2006 r.; w związku z tym Komisja uznaje, że środek wiąże się z użyciem zasobów państwowych i może zostać przypisany państwu.
- (80) Po drugie, ValDeal otrzymał pomoc państwa w celu prowadzenia działalności, w przypadku której inni uczestnicy rynku musieli ponosić koszty całkowicie we własnym zakresie. ValDeal został wybrany w wyniku przetargu zorganizowanego przez Fundusz na rzecz Badań Naukowych i Innowacji Technologicznych oraz otrzymał środki finansowe na opracowanie i udostępnianie szeregu usług doradczych w zakresie innowacji, obok dodatkowych usług świadczonych przez doradców, rzeczników patentowych, aniołów biznesu i prawników. Środek ten przyniósł zatem przedsiębiorstwu ValDeal selektywną korzyść.

⁽¹⁾ Informacja przedłożona przez Europejską Sieć Centrum Biznesu i Innowacji w dniu 14 marca 2013 r.

- (81) Po trzecie, środek może zakłócić konkurencję i wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi, ponieważ rynek, na którym działa ValDeal, jest otwarty na konkurencję ze strony przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach członkowskich. Ponadto ValDeal zakupił *know-how* związane z zarządzaniem innowacjami od Uniwersytetu Teksańskiego w Austin w Stanach Zjednoczonych i niemieckiego INNO AG oraz miał zamiar świadczyć usługi na rzecz przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach Europy Środkowej i Wschodniej.

6.1.2. Pomoc państwa na poziomie klientów ValDeal

- (82) W wyniku zastosowania środka klienci ValDeal korzystali z nieodpłatnych usług doradczych. Tym samym, chociaż klienci ci nie otrzymali bezpośrednio zasobów państwowych, uzyskali oni pośrednią korzyść w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE, ponieważ właściwym celem środka było świadczenie nieodpłatnych usług doradczych dla twórców i przedsiębiorstw.
- (83) Środek można w oczywisty sposób przypisać państwu, a jednocześnie środek ten wiąże się z użyciem zasobów państwowych, na czym bezpośrednio skorzystał ValDeal i jego klienci.
- (84) Po drugie, ValDeal wdrożyło proces, w wyniku którego wybrano najbardziej zasługujące i najbardziej obiecujące przedsiębiorstwa jako beneficjentów nieodpłatnych usług doradczych. W efekcie środek przynosi selektywne korzyści wybranym beneficjentom, a także może zakłócić konkurencję na rynkach niższego szczebla, na których działalność prowadzą klienci ValDeal poprzez przyniesienie na nich selektywnej korzyści.
- (85) Po trzecie, środek może wpłynąć na wymianę handlową między państwami członkowskimi. Ponadto, jak wspomniano powyżej, ValDeal zamierzał także świadczyć swoje usługi na rzecz przedsiębiorstw mających siedzibę w innych państwach Europy Środkowej i Wschodniej. Dodatkowo odnośny projekt ma na celu zwiększenie konkurencyjności klientów ValDeal, zarówno na szczeblu krajowym, jak i europejskim. W związku z tym środek wyraźnie wpłynął na wymianę handlową między państwami członkowskimi.

6.1.3. Wniosek

- (86) Komisja stwierdza zatem, że zgłoszony środek stanowi pomoc państwa w rozumieniu art. 107 ust. 1 TFUE na rzecz ValDeal i jego klientów.

6.2. Ocena zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym

6.2.1. Pomoc na rzecz ValDeal

— Kwalifikacja działalności ValDeal jako projektów dotyczących badań i rozwoju

- (87) Zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 1996 r. ustanawiają definicje rodzajów prac badawczych, które można uznać za zgodne z zasadami pomocy państwa:

„2.2. [...] Aby określić bliskość rynku w przypadku działalności związanej z badaniami i rozwojem objętej pomocą, Komisja rozróżnia między badaniami podstawowymi, badaniami przemysłowymi i rozwojem przedkonkurencyjnym.”⁽¹⁾

- (88) Komisja uważa, że celem projektu ValDeal było „opracowanie całego procesu i stworzenie modelu”. Chociaż ValDeal opierał się na interakcji ze swoimi klientami, aby zrozumieć rynek węgierski i przystosować nabyty model doradczy do jego specyficznych warunków, wynikiem tej działalności było wprowadzenie na ten rynek istniejącego modelu doradczego, który integrował różne usługi, do tej pory świadczone osobno przez różnych

⁽¹⁾ Dz.U. C 45 z 17.2.1996, s. 5–16 (załącznik I):

- **badania podstawowe** [...] oznaczają działalność mającą na celu rozszerzenie wiedzy technicznej i naukowej niezwiązaną z celem przemysłowym czy też handlowym,
- **badania przemysłowe** [...] oznaczają badania planowane lub badania krytyczne mające na celu zdobycie nowej wiedzy z założeniem, że wiedza taka może być przydatna w opracowaniu nowych produktów, procesów lub usług lub może doprowadzić do znacznego ulepszenia już istniejących produktów, procesów lub usług,
- **rozwój przedkonkurencyjny** [...] oznacza przekształcanie rezultatów badań przemysłowych w plan, organizację lub projekt nowych, zmienionych lub udoskonalonych produktów, procesów lub usług, zarówno tych planowanych na sprzedaż, jak i do użytku, łącznie z tworzeniem wstępnych prototypów, które nie mogą być wykorzystane w celach handlowych. Termin ten może również obejmować sformułowania i projekty koncepcyjne innych produktów, procesów lub usług oraz wstępne projekty demonstracyjne lub projekty pilotażowe, przy założeniu, że projekty takie nie mogą zostać przetworzone lub wykorzystane w przemyśle lub do celów handlowych. Nie zalicza się tu rutynowych lub okresowych zmian produktów, linii produkcyjnych, procesów wytwórczych, istniejących usług oraz innych działań w toku, nawet jeśli takie zmiany mogą prowadzić do udoskonalenia.

dostawców. ValDeal odgrywał faktycznie rolę integratora usług odpowiadających potrzebom jego klientów. W związku z tym rzekome przystosowania do „różnic społeczno-kulturowych i skutków gospodarczych” przeważających na węgierskim rynku nie wydają się istotne w odniesieniu do kwestii, czy działalność ValDeal kwalifikuje się jako projekty dotyczące badań i rozwoju.

- (89) Wdrożony model miał na celu tworzenie i stymulowanie działalności badawczej, rozwojowej i innowacyjnej u innych podmiotów, a nie w samym ValDeal. Przystosowanie modelu do wymogów określonego rynku nie jest czymś specyficznym dla ValDeal, lecz stanowi zwykłe zachowanie gospodarcze właściwe dla jakiegokolwiek podmiotu gospodarczego, który zamierza wejść na rynek. Wydaje się, że wyżej wspomniany model stanowi proste i zwykle dostosowanie do potrzeb użytkowników przeprowadzane przez każdy podmiot gospodarczy, którego celem jest osiągnięcie dobrych wyników na określonym rynku. „Realny obraz wartości rynkowej wyników innowacyjnych projektów oraz ich zbywalność”, który, jak twierdzono, ValDeal był w stanie zapewnić swoim beneficjentom, sam w sobie nie różnił się w żaden sposób od usług podmiotów świadczących podobne usługi doradcze i w żadnym wypadku usług takich nie można uznać za działalność związaną z badaniami i rozwojem.
- (90) Chociaż w chwili przyznawania pomocy sytuacja gospodarcza na Węgrzech faktycznie mogła różnić się w pewnym zakresie od sytuacji w jakimkolwiek innym państwie, argument ten nie jest wystarczający, by twierdzić, że działalność ta obejmowała elementy badawczo-rozwojowe. Gdyby ValDeal prowadził działalność w innym państwie, i tak musiałby przystosować swoją ofertę, podobnie jakikolwiek inny podmiot gospodarczy. Z tego punktu widzenia ValDeal nie postępował inaczej niż jakikolwiek inny usługodawca lub dostawca towarów. Jego niepowtarzalność polega na zdolności do zintegrowania i skoordynowania szeregu usług, których poszukiwali jego beneficjenci i z których beneficjenci ci nie skorzystaliby, gdyby projekt nie został zrealizowany.
- (91) Chociaż ValDeal odnosi się do Podręcznika Frascati, jego działalność nie miała charakteru badań prowadzonych w celu identyfikacji innowacyjnego produktu, lecz stanowiła pewną formę dostosowania istniejącego produktu do potrzeb użytkowników połączoną z systematyczną pracą analityczną prowadzoną w ramach jego działalności związanej ze świadczeniem usług. W szczególności ValDeal nabył *know-how* od osób trzecich i ograniczył się do przystosowania go do rynku węgierskiego.
- (92) W świetle powyższego Komisja uznaje, że chociaż przedmiotowa działalność wspierała innowacje u ostatecznych użytkowników usług ValDeal, nie można zakwalifikować jej jako projektów dotyczących badań i rozwoju w rozumieniu zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 1996 r. W związku z tym Komisja oceni, czy pomoc państwa można uznać za zgodną z rynkiem wewnętrznym na podstawie innych celów polityki zgodnie z art. 107 TFUE.
- (93) W celu dokonania takiej oceny, Komisja uznaje argumenty przywołane przez władze węgierskie, według których przedmiotową pomoc należy analizować na dwóch poziomach. Po pierwsze, na poziomie ValDeal Komisja przeprowadzi analizę pomocy przeznaczonej na pokrycie kosztów jego inwestycji w rzeczowe aktywa trwałe oraz aktywa niematerialne i prawne związanych z zakupem i stosowaniem (po przystosowaniu) odnośnego modelu świadczenia usług doradczych w zakresie innowacji na rzecz MŚP. Po drugie, na poziomie klientów ValDeal przeprowadzona zostanie analiza ukierunkowana na pomoc udzieloną przedsiębiorstwom i osobom fizycznym, które skorzystały z usług doradczych w zakresie innowacji świadczonych nieodpłatnie przez ValDeal.

— Zgodność z rynkiem wewnętrznym na mocy innych instrumentów

- (94) Działalność prowadzona przez ValDeal spełnia wymogi materialne art. 4 (tj. warunki ogólne i szczegółowe) rozporządzenia (WE) nr 1628/2006 (rozporządzenie w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej). Art. 4 rozporządzenia w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej zawiera następujące warunki ogólne i szczegółowe dotyczące zgodności pomocy udzielonej dla inwestycji początkowych z rynkiem wewnętrznym:

1) warunki ogólne:

- a) „złożenie wniosku o przyznanie pomocy przed rozpoczęciem działalności”: ValDeal złożył swój wniosek o przyznanie pomocy do władz krajowych przed rozpoczęciem projektu inwestycyjnego;
- b) „pomoc przyznaje się w regionach kwalifikujących się do pomocy regionalnej”: pomoc przyznano w regionie kwalifikującym się do pomocy regionalnej, ponieważ region Środkowych Węgier, gdzie znajduje się siedziba ValDeal, w chwili przyznawania pomocy był regionem kwalifikującym się do pomocy zgodnie z art. 107 ust. 3 lit. a) TFUE;
- c) „intensywność pomocy wyrażona jako ekwiwalent dotacji brutto nie przekracza pułapu pomocy regionalnej obowiązującego w chwili przyznawania pomocy dla regionu, w którym następuje inwestycja”. Może on ulec zwiększeniu o 20 % w odniesieniu do małych przedsiębiorstw. Pułap pomocy w regionie

Środkowych Węgier wynosił 40 %, zaś po zwiększeniu przewidzianym w przypadku małych przedsiębiorstw intensywność pomocy na rzecz ValDeal osiągnęła 60 %. W 2006 r. ValDeal był mikroprzedsiębiorstwem. Od 2007 r. stał się małym przedsiębiorstwem. Władze węgierskie potwierdziły, że w chwili przyznawania pomocy ValDeal był małym lub średnim przedsiębiorstwem. Jak wykazano poniżej (motywy 96–97) intensywność pomocy na rzecz projektu wdrożonego przez ValDeal była poniżej pułapu określonego w rozporządzeniu w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej;

2) warunki szczegółowe:

- a) „inwestycja musi być utrzymana w regionie otrzymującym pomoc przez okres co najmniej pięciu lat lub – w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw (MSP) – trzech lat”; szereg przedsiębiorstw skorzystało z wyników inwestycji; węgierski model zintegrowanego zarządzania innowacjami jest dostępny na bieżąco. ValDeal zobowiązał się do kontynuowania działalności do dnia 30 listopada 2013 r.;
- b) „aktywa niematerialne i prawne, aby kwalifikować się do pomocy, muszą:
 - (i) być wykorzystywane wyłącznie w zakładzie otrzymującym pomoc regionalną;
 - (ii) być uznawane za aktywa podlegające amortyzacji;
 - (iii) zostać nabyte od stron trzecich na warunkach rynkowych;
 - (iv) zostać ujęte w aktywach przedsiębiorstwa i pozostać w zakładzie otrzymującym pomoc regionalną przez okres co najmniej pięciu lat lub trzech lat w przypadku małych i średnich przedsiębiorstw”.

Know-how zakupione przez ValDeal spełniało kryteria dotyczące aktywów niematerialnych i prawnych określone w rozporządzeniu w sprawie wyłączenia grupowego w odniesieniu do pomocy regionalnej. Know-how zakupiono od osoby trzeciej po cenie rynkowej. Ponadto zakupione know-how i skapitalizowany rozwój eksperymentalny były wykorzystywane wyłącznie przez ValDeal i wyłącznie w obiekcie utworzonym w celu wdrożenia projektu inwestycyjnego;

- c) „w przypadkach, w których pomoc obliczona jest na podstawie kosztów inwestycji w aktywa materialne oraz aktywa niematerialne i prawne lub kosztów nabycia w przypadku przejęć, beneficjent musi wnieść wkład własny pochodzący ze środków własnych lub z zewnętrznych źródeł finansowania, w formie pozbawionej znamion pomocy publicznej, odpowiadający co najmniej 25 % kosztów kwalifikowanych”. Obliczenia dotyczące intensywności pomocy potwierdzają, że wymóg w zakresie zasobów własnych również został spełniony.
- (95) W szczególności w następstwie wszczęcia postępowania informacje uzyskane przez Komisję pozwoliły jej zidentyfikować i obliczyć właściwe koszty kwalifikowane i zweryfikować, czy intensywność pomocy przyznanej ValDeal przekroczyła wyznaczone intensywności pomocy.
- (96) Po pierwsze, Komisja zauważa, że Węgry dokonały ponownego obliczenia kosztów projektu na podstawie przepisów wyżej wspomnianego rozporządzenia (tj. uwzględniając koszty inwestycji w aktywa materialne oraz w aktywa niematerialne i prawne) i stwierdziła, że całkowite koszty projektu wyniosły 823 320 683 HUF. Chociaż władze węgierskie założyły, że wszystkie określone wyżej koszty były kosztami kwalifikowanymi, Komisja jest zdania, że niektóre z tych kosztów, mianowicie koszty związane z „przystosowaniem know-how” mają charakter operacyjny i w związku z tym nie są kwalifikowane. W związku z tym Komisja dokonała pomniejszenia kosztów całkowitych o koszty związane z „przystosowaniem know-how” w wysokości 531 300 170 HUF. Na skutek tego pomniejszenia koszty kwalifikowane ustalone przez Komisję wynoszą 292 020 513 HUF (wartość nominalna), tj. 267 015 826 HUF (wartość dyskontowana).
- (97) Po drugie, Komisja zauważa, że pomoc na korzyść ValDeal wyniosła 148 711 090 HUF w wartości nominalnej, tj. 118 431 978 HUF w wartości dyskontowanej. W związku z tym intensywność pomocy przyznanej bezpośrednio na rzecz ValDeal stanowi 44 % kosztów kwalifikowanych (wartość dyskontowana), czyli znacznie mniej niż wynosi maksymalna intensywność pomocy dopuszczona na mocy wyżej wymienionego rozporządzenia, tj. 60 % ⁽¹⁾.
- (98) Uwzględniając wyżej przedstawione argumenty, Komisja stwierdza zatem, że pomoc na poziomie ValDeal spełniła wszystkie warunki określone w rozporządzeniu Komisji (WE) nr 1628/2006.

⁽¹⁾ Argumenty przedstawione przez władze węgierskie w sprawie zgodności projektu ValDeal z warunkami zgodności z rynkiem wewnętrznym określonymi w rozporządzeniu (WE) nr 70/2001 nie zostały wystarczająco uzasadnione, aby Komisja mogła przeprowadzić gruntowną ocenę.

6.2.2. Pomoc przyznana klientom ValDeal

- (99) Komisja zauważa, że zgodnie z decyzją władz węgierskich o przyznaniu dotacji klienci ValDeal skorzystali z usług, które można uznać za usługi doradcze w zakresie innowacji i które ValDeal świadczył nieodpłatnie. Władze węgierskie oszacowały wartość tej pomocy na podstawie taryfy wynoszącej 15 000 HUF dziennie, która odzwierciedla warunki cenowe przeważające na rynku węgierskim, i na tej podstawie wskazały, że pomoc ta wyniosła 323 797 000 HUF.
- (100) Chociaż w chwili przyznawania pomoc na przedmiotowe usługi nie była regulowana przez obowiązujące zasady ramowe dotyczące pomocy państwa na działalność badawczą i rozwojową, ten rodzaj pomocy został jednak objęty zakresem nowych zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 2006 r., które weszły w życie dnia 1 stycznia 2007 r., tj. kilka dni po dniu przyznania dotacji ⁽¹⁾.
- (101) Na podstawie powyższego Komisja przeprowadzi ocenę zgodności pomocy z rynkiem wewnętrznym bezpośrednio na mocy Traktatu, uwzględniając szczegółowe kryteria przedstawione w zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 2006 r.
- (102) Artykuł 107 ust. 3 lit. c) TFUE stanowi, że „pomoc przeznaczona na ułatwianie rozwoju niektórych działań gospodarczych lub niektórych regionów gospodarczych, o ile nie zmienia warunków wymiany handlowej w zakresie sprzecznym ze wspólnym interesem” może zostać uznana za zgodną z rynkiem wewnętrznym. W swojej ocenie Komisja zbada, czy (i) przedmiotowa pomoc została zaplanowana tak, aby umożliwiła działalność odpowiadającą celowi stanowiącemu przedmiot wspólnego zainteresowania, (ii) działalność na którą pomoc została przyznana, podlegała wpływowi niedoskonałości rynku, (iii) forma pomocy stanowiła odpowiedni instrument do osiągnięcia tego celu, (iv) pomoc miała efekt zachęty oraz (v) była proporcjonalna i nie powodowała nadmiernego zakłócenia konkurencji.

Cel stanowiący przedmiot wspólnego zainteresowania

- (103) Komisja uważa, że w momencie przyznania dotacji, brak koordynacji między podmiotami świadczącymi usługi doradcze w zakresie innowacji utrudniał świadczenie takich usług w sposób zintegrowany oraz przeszkadzał w rozwoju popytu.
- (104) Ponadto celem projektu było opracowanie szeregu metod i narzędzi służących do gromadzenia, oceny i kontroli projektów, niedostępnych jeszcze w ramach zestawu narzędzi usług innowacyjnych na Węgrzech. W związku z tym projekt wdrożony przez ValDeal przyczynił się do rozwoju rynku zintegrowanych usług doradczych w rozdrobnionej branży oraz do poprawy zdolności przedsiębiorstw do wprowadzania innowacji w perspektywie średnio- i długoterminowej.
- (105) Ponadto projekt wspierał transfer wiedzy na Węgrzech, co jest zgodne z projektem przewodnim „Unia innowacji” obecnej strategii Komisji „Europa 2020” ⁽²⁾.
- (106) Dodatkowo, chociaż w momencie przyznania dotacji przepisy prawa nie regulowały jeszcze tego rodzaju pomocy, z którego skorzystali klienci ValDeal, to jednak odpowiadał on kategorii usług doradczych w zakresie innowacji określonych i szczegółowo uregulowanych w pkt 5.6 zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną z 2006 r., które weszły w życie dnia 1 stycznia 2007 r. tj. kilka dni po dniu przyznania przedmiotowej dotacji.
- (107) Biorąc zatem pod uwagę fakt, że promowanie innowacji jest głównym celem polityki mającej na względzie wspieranie trwałego wzrostu gospodarczego w UE, przedmiotowa pomoc została zaplanowana tak, aby pozwalała na osiągnięcie celu stanowiącego przedmiot wspólnego zainteresowania.

⁽¹⁾ Sekcja 5.6 zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność badawczą, rozwojową i innowacyjną ma następujące brzmienie: „Pomoc na usługi doradcze w zakresie innowacji oraz usługi wsparcia innowacji jest zgodna ze wspólnym rynkiem w rozumieniu art. 87 ust. 3 lit. c) Traktatu WE tylko wówczas, gdy spełnione są wszystkie następujące warunki:

- 1) beneficjentem jest MŚP;
- 2) pomoc nie przekracza maksymalnej kwoty 200 000 EUR na beneficjenta w ciągu okresu trzyletniego;
- 3) dostawca usług posiada certyfikat krajowy lub europejski. Jeśli dostawca usług nie posiada certyfikatu krajowego lub europejskiego, pomoc nie może objąć więcej niż 75 % kosztów kwalifikowanych;
- 4) beneficjent musi wykorzystywać pomoc państwa na zakup usług po cenie rynkowej (lub, jeśli dostawca usług działa na zasadach niekomercyjnych, po cenie odzwierciedlającej pełne koszty oraz rozsądny poziom marży).”.

⁽²⁾ http://ec.europa.eu/prelex/detail_dossier_real.cfm?CL=pl&DoslD=199719

Niedoskonałość rynku

- (108) Po transformacji gospodarczej w latach dziewięćdziesiątych XX w. węgierska sieć publicznych instytucji badawczych została zniszczona, a szereg instytutów zostało zamkniętych. Ponadto w okresie prywatyzacji i restrukturyzacji węgierskiego przemysłu, tylko przedsiębiorstwa wielonarodowe były w stanie sfinansować z własnych zasobów zakup nowej stosownej wiedzy oraz wykorzystać na rynku wyniki swojej działalności w zakresie badań i rozwoju.
- (109) Wśród przyczyn niskiego poziomu innowacyjności wśród przedsiębiorstw krajowych, szczególnie małych i średnich przedsiębiorstw, władze węgierskie wymieniły „zbyt wysokie koszty innowacji” oraz „brak własnych zasobów”. Ponadto władze węgierskie powołują się także na niewystarczające powiązania robocze i niewystarczającą współpracę między węgierskimi właścicielami innowacyjnych projektów a inwestorami. Problem ten był głównie związany z niewystarczającym finansowaniem technologii na wczesnym etapie rozwoju, ponieważ w tamtym okresie inwestorzy podwyższonego ryzyka ukierunkowywali swoje działania głównie na przedsiębiorstwa działające na średnim i późnym etapie rozwoju technologii przy niższym poziomie ryzyka. Przykładowo w latach 2000–2005 średnia liczba inwestycji ukierunkowanych na przedsiębiorstwa innowacyjne wynosiła jedynie 35 rocznie.
- (110) Aby pokonać wspomniane wyżej ograniczenia, wprowadzono Narodowy System Innowacji. Chociaż w większości elementy systemu istniały i indywidualnie funkcjonowały zasadniczo właściwie, wydajność systemu jako całości była wysoce niezadowolająca. Szereg elementów nie działał prawidłowo, a współpraca między nimi była raczej ograniczona. Ponieważ całościowa wydajność systemu zależy od jakości powiązań i współpracy między tymi elementami, wyniki funkcjonowania tego systemu były w dużej mierze niewłaściwe.
- (111) Jednym z rozwiązań wspierających rozwój innowacji na Węgrzech okazało się stworzenie inkubatorów przedsiębiorczości. Pierwsze inkubatory zostały utworzone na początku lat dziewięćdziesiątych XX w., a do 2009 r. Węgry posiadały około 40 inkubatorów. Większość z nich finansowała swoją działalność z czynszu za wynajem biura, świadczenia usług biurowych, usług w zakresie zarządzania infrastrukturą i usług IT. Inkubatory przyjmowały w swoich obiektach przedsiębiorstwa, które wynajmowały powierzchnie biurowe i uzyskiwały dzięki inkubatorom korzyści skali, co umożliwiało im racjonalizację kosztów stałych. Istniejące inkubatory nie świadczyły jednak usług dla przedsiębiorstw w dziedzinie doradztwa w zakresie prawa własności intelektualnej, handlu międzynarodowego, zarządzania innowacjami ani doradztwa technologicznego. Węgry nie posiadały sieci aniołów biznesu ⁽¹⁾, funduszy kapitału zaangażowanego ⁽²⁾ ani przedsiębiorstw inwestujących kapitał wysokiego ryzyka na wczesnym etapie rozwoju, które podejmowałyby ryzyko inwestowania w przedsiębiorstwa będące na wczesnym etapie rozwoju. Ponadto inkubatory nie świadczyły usług przedsiębiorstwom zamierzającym rozpocząć działalność gospodarczą lub rozszerzyć ją na rynkach międzynarodowych ⁽³⁾.
- (112) W 2006 r. na Węgrzech istniało 14 przedsiębiorstw, które świadczyły usługi zarządzania innowacjami. Ich usługi obejmowały następujące obszary: kontrolę, monitorowanie i ocenę wynalazków, identyfikację innowacyjnych projektów, usługi mające na celu pozyskanie finansowania z wykorzystaniem kapitału wysokiego ryzyka, zarządzanie dotacjami, sporządzanie biznesplanów, tworzenie spółek typu spin-off, udzielanie licencji i własność intelektualną, doradztwo w zakresie zarządzania, zarządzanie procesami i projektami, mediacje między partnerami biznesowymi, szkolenie i kształcenie, organizację sieci innowacji, zapewnianie powierzchni biurowych oraz wykonywanie badań i analiz.
- (113) Chociaż każdy z konkurentów ValDeal prowadził działalność w co najmniej jednym z wyżej wymienionych obszarów, projekt ValDeal miał na celu uwzględnienie wszystkich obszarów i połączenie ich w zintegrowanej formie. W związku z tym wydaje się, że wysiłki i koszty związane z opracowaniem modelu zintegrowanego świadczenia usług były zbyt wysokie, ponieważ, ze względu na brak skutecznej koordynacji między uczestnikami rynku, model nie był w stanie zapełnić luki na rynku. Przykładowo, aby uwzględnić wszystkie usługi świadczone w zintegrowany sposób przez ValDeal, dane przedsiębiorstwo musiałoby pozyskać jako partnerów przynajmniej czterech konkurentów ValDeal.
- (114) W związku z tym Komisja uważa, że ze względu na problem związany z koordynacją, na Węgrzech nie istniało przedsiębiorstwo ani instytucja pomostowa, które mogłyby prowadzić systematyczną ocenę potencjału handlowego innowacyjnych produktów lub technologii w ramach świadczenia usług na zasadzie punktu kompleksowej obsługi. Wydaje się zatem, że na Węgrzech istniał poważny problem w zakresie koordynacji na rynku usług zarządzania innowacjami.

⁽¹⁾ Wytyczne w sprawie kapitału podwyższonego ryzyka 2006/C-194/02: „anioły biznesu” oznaczają bogate osoby prywatne, które inwestują bezpośrednio w nowo utworzone, rosnące przedsiębiorstwa nienotowane na giełdzie (finansowanie zaangażowane) oraz udzielają im doradztwa zazwyczaj w zamian za udział w kapitale własnym przedsiębiorstwa, choć mogą również udzielać finansowania długoterminowego.

⁽²⁾ Wytyczne w sprawie kapitału podwyższonego ryzyka 2006/C-194/02: „kapitał zaangażowany” oznacza finansowanie przekazywane na prowadzenie badań, ocen i stworzenie koncepcji początkowej, poprzedzające fazę rozruchu.

⁽³⁾ Źródła: Bundik, 2008.

- (115) W świetle powyższych ustaleń Komisja stwierdza, że przedmiotowa pomoc była konieczna, ponieważ w momencie przyznania dotacji na Węgrzech występowała niedoskonałość rynku w postaci problemu związanego z koordynacją, który miał wpływ zarówno na podaż, jak i popyt w odniesieniu do zintegrowanych usług doradczych w zakresie innowacji.

Stosowność pomocy

- (116) Władze węgierskie próbowały przewyżżyć ograniczenia uniemożliwiające węgierskim podmiotom rozpoczynającym działalność gospodarczą dostęp do zintegrowanych usług doradczych w zakresie innowacji poprzez stworzenie krajowego systemu innowacji. Chociaż celem systemu była ogólna poprawa innowacyjności i konkurencyjności przedsiębiorstw, podejście regulacyjne nie przyniosło oczekiwanych wyników (zob. motyw 110). W związku z tym pomoc przyznana klientom ValDeal w formie nieodpłatnych zintegrowanych usług doradczych w zakresie innowacji można uznać za stosowny środek mający na celu wyeliminowanie wspomnianej wyżej niedoskonałości rynku. Należy również zauważyć, że proces wybierania beneficjentów końcowych wdrożony przez ValDeal zapewniał wybór najbardziej zasługujących i najbardziej obiecujących przedsiębiorstw.

Efekt zachęty

- (117) Po pierwsze, projekt wdrożony przez ValDeal był wspierany zarówno z zasobów rządowych, jak i z zasobów ValDeal, który wniósł wkład w wysokości 528 626 021 HUF.
- (118) Po drugie, Komisja stwierdziła również, że ValDeal nie wykorzystał pomocy niezgodnie z przeznaczeniem, ponieważ prowadził działalność tożsamą z działalnością opisaną w jego dokumentacji przetargowej.
- (119) Dowody dostarczone przez władze węgierskie wykazują, że bez pomocy ValDeal nie byłby w stanie świadczyć nieodpłatnych usług w zakresie innowacji w oparciu o zintegrowany model oraz pobudzić popyt na takie usługi, ponieważ rozdrobnienie węgierskiego rynku uniemożliwiło rozwój strony popytu i nie pozwalało na osiągnięcie korzyści skali. W związku z tym Komisja stwierdza, że wykorzystanie zasobów publicznych w ramach projektu miało na celu zmianę wzorców zachowania ValDeal i jego klientów.

Proporcjonalność i wpływ na konkurencję

- (120) Projekt umożliwił ValDeal wdrożenie efektywniejszego modelu integrującego różne elementy usług w zakresie zarządzania innowacjami i pomógł klientom ValDeal poprawić ich umiejętności w zakresie handlu i zarządzania.
- (121) Władze węgierskie przedstawiły dowody wykazujące, że kwota pomocy odpowiadająca usługom świadczonym nieodpłatnie przez ValDeal w żadnym wypadku nie przekraczała 200 000 EUR. Przeprowadziły one odpowiednią weryfikację i potwierdziły, że reguły dotyczące kumulacji na poziomie przedsiębiorstwa były przestrzegane.
- (122) Komisja stwierdza, że korzyści dla klientów ValDeal, którzy otrzymali pomoc, odpowiadają maksymalnej kwocie pomocy mającej zastosowanie do usług doradczych w zakresie innowacji na mocy zasad ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną z 2006 r., które weszły w życie dnia 1 stycznia 2007 r., tj. zaledwie 10 dni po rozpoczęciu projektu. W związku z tym Komisja stwierdza, że ocena wspomnianej wyżej pomocy bezpośrednio na podstawie Traktatu prowadzi do wniosku, że kwoty pomocy przyznane klientom ValDeal były proporcjonalna w świetle kryteriów określonych przez Komisję w zasadach ramowych dotyczących pomocy państwa na działalność rozwojową, badawczą i innowacyjną z 2006 r.
- (123) Komisja zauważa również, że w momencie wdrażania projektu konkurenci ValDeal oferowali jedynie określone elementy usług doradczych w zakresie innowacji objętych wsparciem w ramach środka pomocy. Rozdrobnienie po stronie podaży oraz brak koordynacji między uczestnikami rynku oznacza, że ValDeal świadczył swoje zintegrowane usługi na rynku, na którym żaden inny konkurent nie był w stanie zapewnić w pełni zamiennych usług. W związku z tym projekt wdrożony przez ValDeal miał jedynie ograniczony wpływ na konkurencję.

7. WNIOSEK

- (124) W świetle powyższych ustaleń pomoc na rzecz ValDeal jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na mocy rozporządzenia (WE) nr 1628/2006, a pomoc na rzecz klientów ValDeal jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na mocy art. 107 ust. 3 lit. c) TFUE,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DECYZJĘ:

Artykuł 1

Pomoc państwa, która została przyznana przez Węgry na rzecz ValDeal Innovációs Szolgáltató Zártkörűen Működő Részvénytársaság i na rzecz jego klientów w okresie wdrażania objętego pomocą projektu „Wykorzystanie oraz stosowanie Funduszu na rzecz Badań Naukowych i Innowacji Technologicznych” jest zgodna z rynkiem wewnętrznym na podstawie art. 107 ust. 3 lit. c) Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej.

Artykuł 2

Niniejsza decyzja skierowana jest do Węgier.

Sporządzono w Brukseli dnia 26 maja 2014 r.

W imieniu Komisji
Joaquín ALMUNIA
Wiceprzewodniczący

ISSN 1977-0766 (wydanie elektroniczne)
ISSN 1725-5139 (wydanie papierowe)

Urząd Publikacji Unii Europejskiej
2985 Luksemburg
LUKSEMBURG

PL